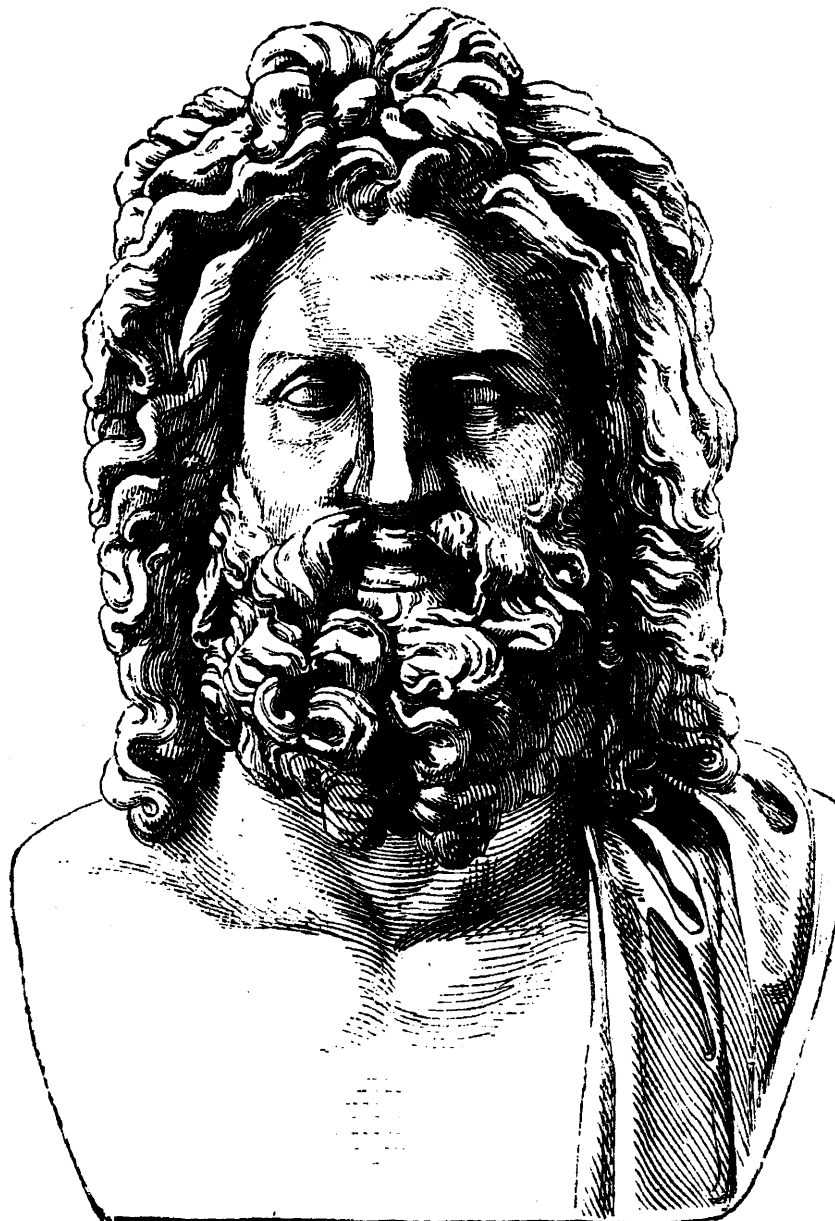

Folke- opstand i Lystra

ApG 14, 11-18:

Da folk så, hvad Paulus havde gjort, råbte de højt på lykaiosnisk: »Guderne er i menneskeskikkelse kommet ned til os!« Og de kaldte Barnabas Zeus og Paulus Hermes, fordi det var ham, der førte ordet. Præsten ved Zeustemplet uden for byen kom hen til byporten med tyre og kranse og ville ofre sammen med folkemængden. Da apostlene Barnabas og Paulus hørte det, flængede de deres kapper, styrtede ind i folkemængden og råbte: »Mennesker dog! Hvorfor gør I det? Vi er jo mennesker ligesom I. Vi forkynder, at I skal vende om fra disse tomme guder til den levende Gud, som har skabt himlen og jorden og havet med alt, hvad de rummer. I tidligere tider har Gud ladet alle hedninger gå deres egne veje, og alligevel har han vidnet om sig selv gennem sine velgerninger ved at give jer regn fra himlen og frugtbare årstider, ved at mætte jer og ved at fylde jeres hjerter med glæde.« Med disse ord fik de med nød og næppe folk fra at ofre til dem.

Helbredelse af en lam, får befolkningen i Lystra til at kalde Paulus for Zeus (billedet) - den højeste gud i den græske mytologi.

Den jødiske kong Agrippa I er i Apostlenes Gerninger tegnet som et advarende eksempel på, at man ikke skal spille gud (se 12,18-23).

Overvej

- hvad det betyder, at mennesket er skabt i Guds billede (1 Mos 1,26-27), men ikke er Gud

- at skabningen skaber sig over for Skaberens, når den forsøger at spille gud; find eksempler

- hvordan nogle mennesker i dag spiller guder og forventer af andre, at disse parerer ordrer fra dem, som om de var guder.

På helbredelsen af den lamme mand (14,8-10) reagerer folk i Lystra med at betragte Paulus og Barnabas som guder. Har de kendt legenden om tidligere tiders afvisning af guderne, ønsker de ikke, at det skal gentage sig. Nu byder de missionærerne velkomne som guder - men på en for jøder ugudelig, blasfemisk måde.

Alt sker på deres egen dialekt, som missionærerne åbenbart ikke forstår, så det varer noget, før det går op for Barnabas og Paulus, hvad folk siger, og hvad de er i færd med at gøre.

Barnabas kaldes Zeus - den højeste gud i den græske gudeverden.

Paulus, som førte ordet, kaldes Hermes - gudernes talsmand.

Først når ypperstepræsten for Zeustemplet gør klar til at ofre, går situationens alvor op for apostlene:

De handler visuelt ved at flænge deres kapper som tegn på forfærdelse over at blive inddraget i en gudsbespottelig offerhandling.

De handler med ord, idet de styrter ind i folkemængden og forklarer sagens rette sammenhæng.

Talen, der følger, skal læses i sammenhæng med den længere tale - også til ikke-jøder - på Areopagos i Athen (17,22-31). I Lystra tales der til uoplyste hedninger; i Athen til oplyste. Uoplyste eller oplyste: i Guds frelseshistorie er et »før« afløst af et »nu«. Nu gælder det omvendelse til Israels Gud for alle.

Gudernes besøg i Lystra

Den romerske forfatter Ovid (43 f.Kr.-17 e.Kr.) fortæller en frygisk legende, som sandsynligvis har været i omløb i Lystra - og som sætter missionærernes oplevelse i Lystra i relief.

Engang besøgte guderne Zeus og Hermes disse områder. De vandrede omkring i menneskeskikkelse, men blev afvist af alle, når de bad om at få lov til at overnatte hos folk. Til sidst kom de til et fattigt gammelt par, Filemon og Baukis, som modtog dem og beværtede dem og gav dem husly. Mens de spiste og drak, gjorde guderne et mirakel, idet vinen ikke slap op, uanset hvor meget de drak af den. De folk, som havde afvist guderne, blev straffet og omkom ved en oversvømmelse. Det gamle par blev derimod belønnet. Deres lille hus blev forvandlet til et tempel, hvor de gjorde tjeneste til deres dages ende.

Overvej rimeligheden i folks reaktion på helbredelsen af den lamme (14,8-10), hvis de har haft denne legende i baghovedet.

Tyre og krans (v.13)

De gamle grækere ofrede for-

skellige slags dyr; det almindeligste var får, det fornemste okser. Det bedste var altså ikke for godt til »guderne« Barnabas og Paulus. Ofringen til dem må tænkes at skulle finde sted på Zeustemplets alter.

I forbindelse med ofringer blev offerdyrene ført i procesion hen til templet. I processionen deltog også kransbærere. Disse kransesmykkede offerpræsterne sig med, før de foretog ofringen. Undertiden blev også offerdyrene bekransede.

Når mennesker spiller guder...

I GT er der et skarpt skel mellem Gud, som er Skaberen, og mennesket, der er skabt. Anderledes var det for de stoiske filosoffer i Athen. I flere af østens religioner samt i nyreligiøse bevægelser udviskes ofte skellet mellem det guddommelige og mennesket.

jule

konkurrence 8

I hvilket kapitel i Apostlenes Gerninger omtales Barnabas første gang?

Det rigtige svar er:

Indsendt af:

Adresse

Alle kuponer - mindst otte af de ialt ti - indsendes samlet i en kuvert til Kristeligt Dagblad, Fanøgade 15, 2100 København Ø inden 31.12.1995.